

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Od podzimu do léta hledej okna do
světa_DUPL

1	Identifikační údaje.....	4
1.1	Název ŠVP.....	4
1.2	Údaje o škole.....	4
1.3	Zřizovatel.....	4
1.4	Platnost dokumentu	5
2	Charakteristika školy	6
2.1	Základní údaje	6
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné (materiální) podmínky.....	7
3.2	Životospráva.....	8
3.3	Psychosociální podmínky	8
3.4	Organizace chodu.....	9
3.5	Řízení mateřské školy.....	9
3.6	Personální a pedagogické zajištění	10
3.7	Spoluúčast rodičů.....	10
3.8	Spolupráce s dalšími institucemi.....	11
3.9	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	12
3.10	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	12
3.11	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	12
4	Organizace vzdělávání.....	14
5	Charakteristika vzdělávacího programu	16
5.1	Zaměření školy	16
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	16
5.3	Dlouhodobý plán školy.....	17
5.4	Metody a formy vzdělávání	21
5.5	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	22
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	24
6	Vzdělávací obsah.....	25
6.1	Principy a metody vzdělávání	25
6.2	Třídní vzdělávací program.....	27
6.3	Uspořádání témat ŠVP	27
6.4	Integrované bloky	28
6.4.1	Podzimní okno.....	28
6.4.2	Zimní okno	38
6.4.3	Jarní okno.....	48
6.4.4	Letní okno	58
6.5	Dílčí projekty a programy.....	66
7	Systém evaluace.....	74
7.1	Oblasti autoevaluace	74
7.2	Prostředky autoevaluace	75

7.3	Časový plán	75
7.4	Odpovědnosti a pravidla	75

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Od podzimu do léta hledej okna do světa

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM: RVP PV

MOTTO mateřské školy:

Jan Amos Komenský

Cílem vzdělání a moudrosti je, aby člověk viděl před sebou jasnou cestu života, po ní opatrně vykračoval, pamatoval na minulost, znal přítomnost a předvídal budoucnost.

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola, Kroměříž, Mánesova 3880, příspěvková organizace

ADRESA ŠKOLY: Mánesova 3766, Kroměříž, 76701

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Bc. Martina Luběnová

KONTAKT:

telefon na ředitelství MŠ: 573 337 848

e-mail MŠ: ms.manesova@ms-kromeriz.cz

web.stránky MŠ : www.msmanesovakromeriz.cz

IČ: 70995567

RED-IZO: 600118240

JMÉNO KOORDINÁTORA TVORBY ŠVP: Bc. Martina Luběnová

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Město Kroměříž

ADRESA ZŘIZOVATELE: Velké náměstí 115, Kroměříž

KONTAKTY:

Mgr. Jiří Pánek, vedoucí Odb. školství: 573 321 340

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2018

VERZE ŠVP: 5

ČÍSLO JEDNACÍ: 12/2018

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 29. 8. 2018

.....
ředitel školy

Bc. Martina Luběnová

.....
Razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Základní údaje

Umístění školy v obci: na okraji města nebo obce

Druh provozu školy: Celodenní

Kapacita školy: 51 a více (velká škola)

Počet tříd: 8

Počet pracovníků: 36

Počet školních budov: 2 - 5 neprovázaných

Venkovní areál školy:

Naši mateřskou školu tvoří komplex sloučených mateřských škol Mánesova 3880, 3766 a MŠ Štěchovice 1361, který vznikl 1. 1. 2016. Zřizovatelem je Město Kroměříž. Všechny tři MŠ jsou pod správou jednoho ředitelství se sídlem na MŠ Mánesova 3880.

Mateřská škola Mánesova 3880 je s křesťanským zaměřením a nachází se v okrajové části města v klidové zóně, vedle ZŠ Oskol. Mateřská škola se poprvé objevila v září 1990 jako třída při MŠ Barbořina. V roce 1992 pak byly zřízeny dvě třídy v soukromé vile na Malém Valu. Od 1. 1. 2013 našla mateřská škola nové sídlo na současné adrese.

Mateřská škola Mánesova 3766 sousedí s MŠ Mánesova 3880, v blízkosti je autobusová zastávka MHD, rodiče mají také možnost u MŠ zaparkovat. Vstup do areálu je možný pouze přes videotelefony, které byly instalovány z důvodu bezpečnosti a ochrany dětí. Rodiče mají také k dispozici vstupní čipy.

MŠ Štěchovice se nachází v klidné, historicky bohaté, okrajové části města v blízkosti Květné i Podzámecké zahrady, které jsou využívány k pobytu dětí ve zdravém a krásném prostředí. Vstup do budovy MŠ je možný pouze přes vstupní čip. Rodiče mohou u MŠ zaparkovat.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné (materiální) podmínky

MŠ Mánesova 3880 je dvoutřídní patrová budova. Vnitřní prostory jsou rozděleny na třídy a ložnice a svým uspořádáním odpovídají počtu 24 dětí na třídu. Mateřská škola je nadstandartně vybavena hračkami a didaktickými pomůckami, chybí zde však audiovizuální technika, která bude postupně doplňována. Budova je umístěna uprostřed oplocené školní zahrady, kterou lemují vzrostlé stromy, mezi kterými jsou rozmístěny hrací prvky, které podporují přirozený pohybový rozvoj dětí.

MŠ Mánesova 3766 je šestitřídní, pavilónového typu. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Součástí MŠ je moderně vybavená školní jídelna, která zajišťuje stravu kromě nás i pro několik dalších MŠ z okolí. Školní jídelna provozuje doplňkovou činnost - vaří pro řadu cizích strávníků. V září 2006 byla moderně zrekonstruována a zprovozněna prádelna i mandlovna, jejíž služby využívají také děti jiných MŠ z okolí.

Prostory jsou dostatečně velké, mají takové uspořádání, že vyhovují nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Kapacita každé třídy je stanovena na 28 dětí. Dětský nábytek, tělocvičné náradí, zdravotně hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek dětí jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům a odpovídají počtu dětí. Vybavení tříd je postupně modernizováno. Také vybavení hračkami, pomůckami, náčiním a materiály odpovídá počtu dětí a je průběžně obnovováno a doplňováno. Výhledově bychom chtěli třídy obohatit o pískovničky, kostkoviště a kontejnerový nábytek, který by dětem usnadnil výběr hraček a také dovybavit relaxační koutky. Velký důraz je kladen na doplňování knihovny jak dětskou literaturou, tak odbornou literaturou pro pedagogy. Oba pavilony mateřské školy propojuje spojovací chodba, která je též využívána pro potřeby dětí. V rozsáhlém koridoru MŠ Mánesova se pravidelně pořádají výstavy dětských prací pro děti, rodiče, zaměřené na aktuální témata.

Školní zahrada obklopuje budovy mateřské školy ze všech stran, je dostatečně velká a oplocená. Vzhledem jen k částečné revitalizaci zahrady je nezbytné dokončit kompletní úpravu celé zahrady. Naším cílem je, aby co nejvíce vzdělávacích aktivit mohlo probíhat na školní zahradě a to po celý rok.

MŠ Štěchovice je odloučeným pracovištěm MŠ Mánesova 3766 a nachází se v klidné, historicky bohaté, okrajové části města v blízkosti Květné i Podzámecké zahrady, které jsou využívány k pobytu dětí ve zdravém a krásném prostředí. MŠ Štěchovice má menší herní prostory, ale výhodou jsou prostorné související místnosti. MŠ je jednotřídní a je věkově heterogenní.

Vybavení, hračky, pomůcky, náčiní a materiály odpovídají počtu dětí a jsou průběžně obnovovány a doplňovány.

Školní zahrada je dostatečně velká a oplocená. Jednotlivé prvky jsou voleny tak, aby probudily zájem o pozorování přírodních procesů. Přinášejí dětem podněty, aby pracovními aktivitami přispívaly k péči o svět kolem sebe, podporují u dětí pravidelný pobyt v přírodním prostředí a umožňují jim zdravý kontakt s rizikem.

3.2 Životospráva

Mateřská škola Mánesova 3766 má vlastní jídelnu s kapacitou 120 jídel, do MŠ Štěchovic 1361 a MŠ Mánesova 3880 se strava dováží z MŠ Mánesova 3766. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, děti mají stále k dispozici dostatek tekutin. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány max. tříhodinové intervaly. Nenutíme děti do jídla. Vaříme zdravě a chutně a vedeme děti již od malička ke zdravému jídlu i zdravému životnímu stylu. Dodržujeme veškerá platná nutriční doporučení i spotřební koše, určené pro stravování předškolních dětí. Pedagogové sami dodržují zásady zdravého životního stylu.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, děti jsou dostatečně dlouho venku, pobyt venku je přizpůsobován aktuální kvalitě ovzduší. Děti mají dostatek volného pohybu nejen na školní zahradě, ale i v prostorách školy. Starší děti se pravidelně zúčastňují nadstandardních tělovýchovných aktivit v TJ Slavia Kroměříž "Dráček", cvičení v tělocvičnách ZŠ Oskol a ZŠ U Sýpek a plaveckého výcviku v místním krytém plaveckém bazénu. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku. V některých třídách mají děti k dispozici relaxační bazén, relaxační koutek, relaxační pytle. Postupně plánujeme dokoupit relaxační místa do všech tříd. Dětem s menší potřebou spánku nabízíme po krátkém odpočinku na lehátku různé nespací aktivity.

3.3 Psychosociální podmínky

Nově příchozím dětem umožňujeme postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci. Pedagogové plně respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Všechny děti mají rovnocenné postavení. Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážená nezbytnou mírou omezení a pravidel. Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka je přizpůsobena mentalitě předškolního dítěte, potřebám jeho života. Pedagogové se věnují neformálním vztahům dětí ve

třídě a nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem (soužití více etnických skupin dětí v jedné třídě - prevence šikany).

Pedagogický styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitelů s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje, podporování nezdravé soutěživosti dětí. Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem.

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby. Plně si uvědomujeme důležitost pohybu, a proto pravidelně (obvykle každý den) zařazujeme řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Poměr spontánních a řízených činností je v denním režimu vyvážený. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování. Je dbáno na osobní soukromí dětí, pokud to potřebují, mohou se uchýlit do klidného koutku. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky. Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

3.5 Řízení mateřské školy

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční. Ředitelka vychází z analýzy a využívá zpětné vazby.

Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními pedagogy.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími organizacemi v místě.

Organizační řád a směrnice ředitelky školy jasně vymezují práva i povinnosti všech zaměstnanců.

Ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry, otevřenosti a přátelství. Pravidelně vyhodnocuje

činnost všech zaměstnanců a podporuje vzájemnou spolupráci. Všichni zaměstnanci mají možnost

svobodně vyjádřit svůj názor a podílet se na dění mateřské školy.

V organizaci je zaveden informační systém – zaměstnanci se nové informace dovídají osobně, z nástěnky, popř. e-mailem či telefonem. Termíny pedagogických a provozních porad jsou stanoveny

v plánu porad, v případě nutnosti jsou svolány bezodkladně.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími organizacemi v místě.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Pedagogické pracovnice na škole pracují jako tým na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Prioritou nadále zůstává DVPP a to včetně sebevzdělávání - získávání poznatků, vědomostí a zkušeností pro další profesní růst pedagogických pracovníků. Pedagogové mají předepsanou odbornou kvalifikaci, popřípadě si ji doplňují. Služby pedagogických pracovníků jsou zajišťovány tak, aby vždy a při všech činnostech byla zajištěna dětem optimální péče. Nejméně 2, 5 hodin denně je zajištěno překrývání obou učitelek. Je dbáno na to, aby chování a jednání pedagogických i nepedagogických pracovníků bylo v souladu se společenskými pravidly. Na obou pracovištích MŠ zajišťujeme logopedickou prevenci. Specializované služby jsou zajišťovány odborníky- speciální pedagog, psycholog a další.

3.7 Spoluúčast rodičů

Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim rozumět a dle možností vyhovět. Rodiče mohou po domluvě s učitelkami pomoci při adaptaci dítěte na MŠ. Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají patřičnou mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech. Jednají se zákonnými zástupci ohleduplně, taktně, diskrétně a s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad. Spolupráce by měla fungovat na základě partnerství. V partnerství s rodičovskou veřejností MŠ zdůrazňuje prioritu společně stráveného času rodiče a dítěte. Poradenská činnost MŠ směřuje do oblastí, k nimž mají učitelky patřičnou fundovanost, v případě potřeby doporučují rodičům poradenství ve speciálních institucích (SPC, PPP ...). Dále mohou rodiče využívat konzultačních hodin. Podpora rodinné výchovy a pomoc zákonným zástupcům v péči o dítě probíhá také formou nejrůznějších osvětových aktivit možností zapůjčení odborné literatury z knihovny MŠ, odbornými přednáškami.

Učitelky informují zákonné zástupce o chování, prospívání, projevech a individuálních pokrocích jednotlivých dětí. V případě zájmu zákonných zástupců se domlouvají na společném postupu při výchově a vzdělávání jejich dítěte. Rodiče se podílí na dění v MŠ, účastní se různých programů, školních slavností a besídek. Jsou informováni o tom, co se v MŠ děje prostřednictvím nástěnek,

vývěsek a na školních webstránkách. Projeví – li zájem, mohou se spolupodílet na realizaci různých aktivit mateřské školy (projekty, besedy, přednášky, soutěže, zábavná dopoledne aj.).

3.8 Spolupráce s dalšími institucemi

mateřské školy

obec/město

školské poradenské zařízení

základní školy

Spolupráce s mateřskými školami:

- účast mateřských škol pod stejným ředitelstvím na společně organizovaných akcích (Den Země, Výlet, Den dětí apod.)

- účast na sportovní akci pořadající MŠ Kollárova "Duhové bubliny"

Spolupráce se školským poradenským zařízením:

- při vytváření podmínek pro úspěšné začlenění dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- včasné zasílání návrhu na posouzení školní zralosti u dětí, u kterých je předpoklad k odkladu školní docházky o jeden rok

Spolupráce s pedagogickými školami:

- průběžná celoroční praxe studentek SPgŠ v Kroměříži

- umožňujeme studentkám pedagogických fakult - obor předškolní výchova, které o to požádají, vykonávat na naší mateřské škole pedagogickou praxi

Spolupráce se základními školami Oskol, Komenského, U Sýpek, Zámoraví, Církevní:

- informační letáčky pro budoucí prvňáčky ve vestibulu a vývěsce MŠ

- návštěva předškolních dětí spolu s učitelkami v 1. třídě před zápisem do I. třídy spojená s prohlídkou budov základních škol

Spolupráce se zřizovatelem:

- spolupráce s vnitřním auditorem při řešení ekonomických problémů

- operativní řešení vzniklých provozních problémů

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro děti se SVP jsou vytvářeny materiální podmínky s ohledem na specifika konkrétního dítěte (zajištění kompenzačních pomůcek, didaktických pomůcek, dalšího materiálního vybavení...). Vzhledem k charakteru budov a jejich vnitřnímu uspořádání, můžeme přijímat i děti s těžkou tělesnou vadou, vždy však záleží na posouzení a doporučení ŠPZ. Zcela respektujeme individuální potřeby takového dítěte (uzpůsobení jídelníčku, flexibilní denní řád, potřeba aktivit, odpočinku...). Učitelé vedou ostatní děti k tomu, že všechny děti mají rovné postavení, že je třeba navzájem si pomáhat a že i s ohledem na konkrétní postižení jsou si všichni rovni. Organizace dne a plánování činností jde v souladu s mírou postižení a individuálních potřeb dítěte. Konkrétní mateřská škola spolupracuje s rodiči dítěte – zprostředkovává kontakty s poradenským zařízením, učitelky pravidelně komunikují s rodiči o vývoji a pokrocích dítěte. Pro děti se SVP je zajištěn asistent pedagoga nebo osobní asistent, vždy ve spolupráci s PPP či SPC. V MŠ Mánesova 3766 je speciální třída pro děti převážně s podpůrným opatřením v oblasti logopedie. Na všech pracovištích je zajištěna logopedická prevence proškolenými učitelkami z dané MŠ. Vzhledem ke generační výměně pedagogických pracovníků, budeme usilovat o proškolení v oblasti logopedie i u nových učitelek.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Vyhledávání dětí nadaných probíhá zejména pomocí pozorování a zpracovávání pedagogické diagnostiky. Na základě identifikace učitelky, že by se mohlo jednat o nadané dítě, je nejprve vypracován Plán pedagogické podpory podle individuálních potřeb dítěte. Nejdéle po třech měsících je navázána spolupráce s PPP či SPC k dalšímu odbornému posouzení. O všech krocích jsou informováni i zákonní zástupci dítěte. Po stanovení diagnostiky probíhá stimulace rozvoje nadaného dítěte, a to prostřednictvím didaktických materiálů a různých pomůcek (doporučení poradenského zařízení). Mateřská škola vyhodnocuje pokroky dítěte a dává zpětnou vazbu rodičům, pokroky konzultuje i nadále s odborníky.

3.11 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

V mateřské škole Mánesova 3880 jsou děti ve věku 2-3 let ve třídě s dětmi ve věkové skupině 3-4 let. Třída je přizpůsobena pobytu dětí mladších 3 let. Pomůcky a hračky jsou postupně dokupovány a obměňovány.

Mateřská škola v současné době přijímá pouze děti bez plenek, proto nedisponuje přebalovacím pultem ani lednicí na pleny. Dětem jsou k dispozici nočníky.

Na pracovišti Mánesova 3766 jsou děti ve věku 2-3 let ve třídě s dětmi ve věkové skupině 3-4 let. Učitelé ve třídě mají pozitivní vztah k dětem této věkové kategorie, v rámci možností se denně co nejvíce překrývají, zejména v době pobytu venku. Vzhledem k počtu přijatých dětí mladších 3 let byla pro posílení personálu přijata chůva, která spolupracuje s učiteli. Pomáhá zejména při sebeobsluze, se zajištěním osobní hygieny dětí, stravování a dohledu při hře. Chůva je zaměstnána v rámci projektu OP VVV. Její pracovní doba je od 8 hodin denně.

Režim dne i vybavení třídy je upraveno s ohledem na potřeby dětí. Oddělení se nachází v přízemí budovy. Pro pobyt venku je využívána zahrada MŠ, jsou voleny krátké procházky do okolí MŠ. Všechny činnosti zohledňují věk dětí, pokud pracujeme s celou skupinou (třídou), tyto děti se účastní aktivit pouze kratší dobu.

Děti mají dostatek času na odpočinek. Hračky a pomůcky pro tyto děti jsou ve spodních skříňkách a viditelně umístěné. Postupně jsou dokupovány hračky a pomůcky, které jsou vhodné pro děti od dvou let. Drobný materiál a pomůcky, které by mohly být nebezpečné, jsou umístěny tak, aby k nim tyto děti neměly přístup (vyšší police, uzavřené skříňky). Děti mladší 3 let jsou zařazovány do skupiny strážníků 3 – 6 let a stravují se společně s ostatními dětmi, přesto jim je ponechán dostatek času na stravování.

Mateřská škola v současné době přijímá pouze děti bez plenek, proto nedisponuje přebalovacím pultem ani lednicí na pleny. Dětem jsou k dispozici nočníky.

Na pracovišti Štěchovice 1361, kde je jedna třída, jsou děti ve věku 2-3 let ve třídě s dětmi ve věkové skupině do 6-7 let. Hračky a pomůcky pro tyto děti jsou ve spodních skříňkách a viditelně umístěné. Postupně jsou dokupovány hračky a pomůcky, které jsou vhodné pro děti od dvou let. Drobný materiál a pomůcky, které by mohly být nebezpečné, jsou umístěny tak, aby k nim tyto děti neměly přístup (vyšší police, uzavřené skříňky).

Mateřská škola v současné době přijímá pouze děti bez plenek.

4 Organizace vzdělávání

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

MŠ Mánesova 3880 - 2 třídy s křesťanským zaměřením.

MŠ Mánesova 3766 - 6 tříd:

3 třídy běžné (ve šk.roce 2018/2019 jedna třída nezaplněna)

1 třída speciální, převažující děti s podpurným opatřením v oblasti narušení komunikační schopnosti.

2 třídy s prvky Montessori

MŠ Štěchovice1361 - 1 běžná třída.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

1. Do běžných tříd zařazujeme děti zpravidla podle věku a přání rodičů, třídy jsou homogenní.
2. Do speciální třídy zařazujeme děti dle přání rodičů a doporučení SPC, třída je heterogenní.
3. Do třídy s prvky Montessori zařazujeme děti dle přání rodičů, respektujeme sourozenecké vazby, třída je heterogenní.
4. Do tříd s prvky křesťanství zařazujeme děti podle věku a přání rodičů, třídy jsou homogenní.
4. Do třídy v MŠ Štěchovicích zařazujeme děti dle přání rodičů, respektujeme sourozenecké vazby, třída je heterogenní.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Učitelky se obvykle překrývají 2,5 hodiny denně. Zejména při pobytu venku a době oběda. Rovněž při aktivitách školy, vyžadující účast obou učitelek např. plavání, cvičení.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritérií a bodového ohodnocení:

1. Poslední rok před zahájením povinné školní docházky-10 bodů

2. Trvalý pobyt v příslušném školském obvodu dané MŠ a věk minimálně 4 roky k 31.8. - 8 bodů
3. Věk ke dni 31.8. 2,5 roku - 1 bod , 3 let věku - 2 body, 4 let - 3 body,
4. Bydliště dítěte v Kroměříži - 2 body
5. Děti, jejichž sourozenec se již v MŠ vzdělává - 1 bod
6. Sdílení alternativního pedagogického přístupu (prvky křesťanství a Montessori) -1bod

V případě rovnosti bodů rozhoduje dřívější datum narození dítěte nebo okamžik podání žádosti o přijetí.

Zákonné podmínky přijetí nejsou součástí kritérií, jsou jeho podmínkou.

Do MŠ jsou přijímány děti zpravidla po dovršení tří let věku, nejdříve však od dvou let. Přijímání dětí, lépe žádostí zákonných zástupců o vzdělávání v MŠ pro následující školní rok probíhá po dohodě se zřizovatelem obvykle v měsíci květnu. Termín bývá zveřejněn na budově školy, na internetových stránkách, v místním tisku a na nástěnce v MŠ. K předškolnímu vzdělávání jsou přednostně přijímány děti v posledním ročníku před vstupem do ZŠ. Školský zákon dále stanovuje přednostní přijímání dětí, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku (účinnost od 1. 9. 2017), nejméně třetího roku věku (účinnost od 1. 9. 2018), nejméně druhého roku věku (účinnost od 1. 9. 2020). Pokud počet zájemců převyšuje počet volných míst v MŠ, postupuje ředitelka výběrem podle stanovených kritérií pro toto řízení. S kritérií jsou zákonní zástupci seznámeni předem na vývěsce na budově MŠ, na webových stránkách a při osobním podání žádosti. Při vstupu dítěte do MŠ je vždy pamatováno na individuální adaptační režim pro děti, které MŠ teprve začaly navštěvovat.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Zaměření školy

Dlouhodobá vize má stanovené společné vzdělávací záměry a cíle, které jsou naplňovány dvěma pedagogickými styly:

1. Klasický vzdělávací směr

- třídy běžné
- třídy s prvky křesťanství
- třída logopedická

2. Montessori pedagogika

- třída s prvky Montessori

Oba vzdělávací směry jsou rovnocenné a poskytují dětem kvalitní a plnohodnotné předškolní vzdělávání. Rodiče mají možnost v rámci mateřské školy zvolit pro své dítě takový vzdělávací způsob, který odpovídá jejich představám a výchovnému stylu v rodině.

Z hlediska obsahu se všechny třídy řídí školním vzdělávacím programem, který zpracovávají ve svých třídních vzdělávacích programech do podoby odpovídající konkrétním potřebám a možnostem dětí. Integrované tematické bloky obsahují užší témata, kterými se učitelky s dětmi ve třídách v průběhu školního roku zabývají.

Děti ze všech tříd se společně účastní celoškolských akcí pro rodiče a děti a divadelních či hudebních programů pro děti. Třídy mají možnost v průběhu roku doplnit svůj třídní program vlastními exkurzemi, výlety, sportovními či kulturními akcemi, které odpovídají jejich třídnímu vzdělávacímu programu.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Vize: Bezpečná mateřská škola otevřená všem dětem bez rozdílů, respektující jejich individuální potřeby a zvláštnosti, vychovávající děti k lásce lidí, přírody i sebe samých, podporující zájmy dětí, využívající při výchovně-vzdělávacích činnostech nejnovějších poznatků a trendů.

Na základě analýzy jsme si stanovili tyto dlouhodobé cíle :

1. Rozvíjet vzdělávání přirozenou cestou.
2. Při edukaci dětí využívat i alternativní pedagogiku.
3. vést děti k lásce a péči o životní prostředí.
4. vést děti ke zdravému životnímu stylu.
5. Podporovat spokojenost a pohodu dětí i zaměstnanců školy.
6. Zkvalitňovat prostředí vnitřní i vnější.

5.3 Dlouhodobý plán školy

Dlouhodobý plán školy

Úvod: Plán dalšího rozvoje školy je základní myšlenkovou osnovou, ve kterém jsou spojeny záměry státní školské politiky s vlastními podmínkami a představami školy. Práce ve školství (řídící i přímá pedagogická s dětmi) je práce kontinuální sama o sobě, proto je nutné navázat na předchozí období, poučit se z chyb a nedostatků a inspirovat se z úspěchů.

Škola umožňuje rovný přístup ke vzdělávání všem žákům bez jakékoli diskriminace a vytváří podmínky pro jejich zdravý vývoj.

Hlavní cíle:

1. Rozvíjet vzdělávání přirozenou cestou.
2. Při edukaci dětí využívat i alternativní pedagogiku.
3. vést děti k lásce a péči o životní prostředí.
4. vést děti ke zdravému životnímu stylu.
5. Podporovat spokojenost a pohodu dětí i zaměstnanců školy.
6. Zkvalitňovat prostředí vnitřní i vnější.

Strategie vedoucí k dosažení cíle

Sledované oblasti:

1. Výchova a vzdělávání

1.1. Realizovat předškolní vzdělávání podle školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP), který je zpracovaný v souladu se zásadami Rámcově vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, rámcových cílů pro předškolní vzdělávání a na základě vlastního hodnocení mateřské školy.

1.2. Pracovat průběžně na strategiích rozvoje ŠVP vycházející ze zkušeností pracovníků a požadavků rodičů, v závislosti na skladbě žáků, identifikovat a vyhodnocovat silné a slabé stránky školy- swot analýza.

1.3. Přizpůsobit výchovně-vzdělávací činnost věku dětí, jejich individuálním zvláštnostem a potřebám, zejména u dětí mladších tří let.

1.4. Sjednotit požadavky a styl vedení TVP v jednotlivých třídách MŠ.

1.5. Využívat při práci s dětmi i jiné možnosti edukace např. alternativní pedagogiku - Montessori, Mensa NTC SYSTÉM UČENÍ, předmatematické dovednosti podle prof. Hejného.

1.6. Zaměřit se na podporu funkčních gramotností u všech dětí, zejména v předčtenářské, předmatematické přípravě, ale i v oblasti polytechnické a enviromentální výchovy.

1.7. Zajišťovat účinnou individuální péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami dle doporučení PPP a SPC, a to včetně vyhledávání a podporování dětí mimořádně nadaných.

1.8. Zlepšit prevenci v oblasti logopedie, zařazovat pravidelně logopedické chvílky.

1.9. Hodnotit systematicky dosahované výsledky ve všech vzdělávacích oblastech a sledovat úspěšnost účastníků vzdělávání, výstupy pro hodnocení získávat z více zdrojů.

1.10. Vytvořit vhodné a účinné podmínky pro rozvoj zájmu o sportovní činnosti (pravidelné pohybové chvílky v režimu dne, kurz plavání pro předškolní děti, využívat více tělocvičny ZŠ Oskol a ZŠ U Sýpek, cvičení v hale TJ Slávia Kroměříž).

1.11. Věnovat větší pozornost prevenci sociálně-patologických jevů, vycházet z minimálního preventivního programu, který je součástí ŠVP.

1.12. Uplatňovat ve výuce vhodné metody a formy práce, upřednostňovat zejména učení hrou, prožitkové a sociální učení. Tam kde je to vhodné, preferovat individuální a skupinovou práci před frontální činností (zejména u mladších dětí).

1.13. Vést děti k pozitivnímu vztahu ke světu a k přírodě (více činností realizovat na školní zahradě, zařazovat delší vycházky do přírody, chov zvířete ve třídě MŠ)

1.14. Prohlubovat vztah k regionu a k vlasti, podporovat mezigenerační vazby (navázat spolupráci s Domovem pro seniory , účast na vystoupeních v rámci akcí města apod.)

2. Personální podmínky

2.1. Vytvořit vhodné sociokulturní prostředí školy, aby zaměstnanci fungovali jako jeden stabilní fungující tým.

2.2. Sledovat kvalitu práce všech pracovníků a ovlivňovat její růst, prohlubování odbornosti zaměstnanců, podporovat zvyšování kvalifikovanosti pedagogů, rozvoj pedagogických dovedností pedagogů a odborných znalostí pracovníků školy (účast na seminářích, kurz pro asistenta logopeda, Mensa NTC systém učení, kurzy Montessori ,samostudium odborné literatury).

2.3. Zajistit systematickou podporu začínajícím pedagogům do 3 let praxe.

3. Ekonomické a materiální podmínky

3.1. Využívat efektivně a hospodárně finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu v souladu a účelem, na který byly přiděleny, dodržovat závazné ukazatele rozpočtu stanovené zřizovatelem.

3.2. Upravovat další podmínky v MŠ pro přiblížení se k „Ekoškolce“.

- Třídít odpady včetně kompostování, používání ekologicky šetrných mycích prostředků, úsporně zacházet s vodou a elektrickou energií

- Využívat sezónní a lokální potraviny jako základ jídelníčku

- Založit záhon se zeleninou či květinami, o který budou pečovat také děti, umožnit jim hry s vodou

- Při výzdobě interiéru využívat přírodní prvky a materiály

- Zapojení se do sítě Mrkvička, Zelená škola apod.

3.4. Zvýšit objem prostředků získaných od sponzorů.

3.5. Zajistit dětem zdravé a bezpečné prostředí pro vzdělávání a výchovu (dořešit kamerový systém v MŠ Mánesova 3880 (zamezení vstupu do areálu MŠ cizím osobám).

3.6. Zaměřit se na materiálně technické vybavení školní zahrady v MŠ Mánesova 3766 s ohledem na dodržení zásad BOZ, hygienu a ŠVP (vybavení školní zahrady herními prvky, zřízení centra aktivit na řízené činnosti s dětmi podporující přírodovědné a ekologické znalosti a dovednosti).

3.7. Pokračovat v obnově a rozvoji materiálně technických podmínek pro realizaci stanovených cílů koncepce rozvoje mateřské školy (obnovy zařízení ve třídách - nábytek, modernizace hraček, pomůcek, zakoupení pomůcek na podporu nácviku rovnováhy, dokoupení deskových her, kontejnerů na tříděný odpad, zřízení center aktivit).

4. Organizační a řídicí podmínky

4.1. Vypracovat efektivní kvalitní kontrolní systém.

4.2. Vypracovat nový fungující společný systém zpracování TVP, včetně způsobů evaluace.

4.3. Zkvalitnit informační systém školy (pravidelná aktualizace nových webových stránek, využívání různých informačních technologií při komunikaci pracovníků MŠ - e-mail, pravidelná aktualizace informačních tabulí pro zaměstnance).

4.4. Spolupracovat týmově při inovacích ŠVP, podporovat projekty zpracované učitelkami.

4.5. Organizovat pravidelné porady a vyhodnocovat práci všech zaměstnanců, pozitivní motivace a podpora jejich vzájemné spolupráce (určení jasných kritérií pro finanční ohodnocení práce).

4.6. Informovat o činnosti mateřské školy způsobem dostupným široké veřejnosti, public relations (webové stránky MŠ a zřizovatele, přístupné informační tabule v MŠ, místní tisk).

4.7. Spolupracovat i s dalšími partnery při vytváření vzdělávací nabídky.

4.8. Řešit organizaci odpočinku dle aktuálního věkového složení a potřeb dětí (spící a nespící skupiny, nebo zkracovat dobu spánku dle potřeb jednotlivce).

4.9. Optimalizovat pedagogické zajištění pobytu venku v souvislosti s úvazkem přímé práce ředitelky MŠ a překrýváním učitelek 2,5 hodin denně.

5. Spolupráce školy a rodičů dětí

5.1. Dbát na součinnost rodiny a školy, usilovat o soulad ve výchovném působení, prohloubení zájmu rodičů o dění ve škole, trvale posilovat pocit sounáležitosti se školou.

5.2. Poskytovat poradenské služby rodičovské veřejnosti ve všech záležitostech týkajících se vzdělávání (konzultační dny).

5.3. Zajistit podporu dětem s možnými riziky školní neúspěšnosti, zejména dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

5.4. Vytvářet ve škole přátelskou atmosféru a ovzduší spolupráce mezi dětmi, pracovníky školy a rodiči.

5.5. Organizovat společná setkání a akce, zapojit rodiče i do samotných příprav, pořádat dny otevřených dveří pro rodiče dětí.

5.6. Umožnit rodičům spolupodílení se při vytváření a aktualizacích ŠVP.

6.Spolupráce školy s městem a dalšími organizacemi

6.1. Neomezovat se pouze na ekonomickou oblast školy, ale i na oblast poznávací a vzdělávací, spolupracovat se zřizovatelem na společných projektech a akcích, upozorňovat tak na význam podpory rozvoje občanských dovedností u dětí.

6.2. Spolupracovat se ZŠ během celého školního roku (vzájemné návštěvy, společné akce).

6.3. Vytvářet nabídku zájmové činnosti ve spolupráci s dalšími partnery (ZUŠ, SVČ Šipka)

6.4. Navštěvovat knihovnu v pravidelných intervalech.

6.5. Kooperovat s PPP a SPC (při poradenství a první pomoci při řešení rizikového chování a jednání dětí, při začleňování dětí se speciálními vzdělávacími potřebami).

Závěr:

Koncepce rozvoje školy je živý dokument, bude průběžně aktualizován a postupně rozpracován do realizačních plánů úkolů a programů, jejichž splnění povede k naplnění cíle a vize koncepce.

Realizací plánu dojde k vytvoření školy, která je pro své systematické směřování ke kvalitě a zdraví přitažlivá jak pro děti a jejich rodiče, tak pro své zaměstnance.

Vypracovala: Bc.Martina Luběnová

5.4 Metody a formy vzdělávání

V pedagogickém procesu v mateřské škole používáme různých organizačních forem činností dětí, které umožňují dosáhnout žadoucího vzdělávacího výsledku. Při práci s dětmi využíváme organizační formu individuální, individualizovanou,skupinovou a frontální.

Při práci skupinové děti pracují ve skupinách o různém počtu. Skupiny mohou vznikat na základě různých hledisek. Tvoří je učitelka, nebo vznikají spontánně.

Při frontální formě učitelka pracuje hromadně se všemi dětmi ve třídě společně a se stejným obsahem.Tato organizační forma má dobré využití např. při zprostředkování společného zážitku dětí- návštěva ZOO, zvířecí farmy v obci), při řešení problému, který se týká celé třídy (diskusní kruh), při realizaci komunitního kruhu, apod.

Při individualizované formě se zaměřuje učitelka na svobodný rozvoj tvořivých možností dítěte a snaží se respektovat jeho potřeby, zvláštnosti a zájmy, dochází k diferenciaci cílů i metod výuky, avšak při zachování frontální výuky.

Při individuální formě vzdělávání má učitelka jasně stanovený cíl, záměr v rozvoji dítěte, vychází z dobré znalosti dítěte, z respektování jeho věkových a individuálních zvláštností (v MŠ se týká logopedické prevence s jednotlivci).

Promyšlené a účelné střídání forem práce činí život dětí pestrým a dynamickým, což odpovídá jejich fyziologickým potřebám a stadiu jejich psychického rozvoje. Při práci s dětmi využívají učitelky především **metody prožitkového a kooperativního učení** hrou a činnosti, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcují radost dítěte z učení. Učitelka ve své práci využívá všech stadií her – od her individuálních u nejmenších dětí, přes párové (kooperativní) až po hry skupinové a rovněž využívá všech druhů her. Jsou to především tvořivé hry, které si dítě vytváří samo, námětové hry, též dramatizující a konstruktivní. Učitelky pracují rovněž s hrami s pravidly, a to jsou hry pohybové a didaktické.

V předškolním vzdělávání by mělo být v dostatečné míře uplatňováno **situační učení** založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislost. Významnou roli v procesu učení sehraává **spontánní sociální učení**, založené na principu přirozené nápodoby. Proto je třeba ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne v mateřské škole vyskytnou, nejen v didakticky zaměřených činnostech, poskytovat dítěti vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné.

V procesu vzdělávání dětí používáme také metody – **slovní, názorné a praktické**. Výběr metody vždy závisí na didaktickém cíli.

Ke slovním metodám patří například návody, vysvětlení, popis, vyprávění, rozhovor, beseda, předčítání a další. Efektivnost těchto metod závisí na kultuře řeči učitelky a její schopnosti působit na děti intonací a tempem řeči. Slovní metody vhodně spojujeme s praktickou činností. Do skupiny názorných metod patří především pozorování, předvádění, pokus, exkurze a vycházka. Názorné metody často spojujeme s metodami praktické činnosti, například e metody přinášejí navíc dětem citový prožitek, který usnadňuje učení. V této fázi pak zařazujeme rovněž učení **metodou navození problémových situací**.

5.5 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Postup v případě podpůrného opatření 1.stupně:

Mateřská škola stimuluje děti k rozvoji na základě jejich možností, rozvíjí také jejich nadání a je povinna zajistit jim podporu podle individuálních vzdělávacích potřeb. V případě, že dítě potřebuje k naplnění svých vzdělávacích potřeb podpůrná opatření, je MŠ povinna tato opatření dítěti poskytnout. Nárok na ně mají ti, pro které jsou nezbytné, aby se mohly úspěšně vzdělávat. O podpůrném opatření prvního stupně rozhoduje škola sama i bez doporučení školského poradenského zařízení. Dětem přiznaným první stupeň podpůrného opatření škola vypracovává plán pedagogické podpory (PLPP). Tento plán obsahuje charakteristiku potíží dítěte, stanovení cílů a dále podpůrná opatření, vztahující se k těmto oblastem: a) Metody výuky, b) Organizace výuky, c) Hodnocení dítěte, d) Pomůcky, e) Požadavky na organizaci práce učitele/lů a další. Rodiče svůj souhlas s PLPP stvrzují podpisem dokumentu. Plán je po 3 měsících vyhodnocený, pokud není účinný, rodiče jsou vyzváni k návštěvě školského poradenského zařízení (PPP, SPC), které rozhoduje o dalším způsobu neefektivnějšího vzdělávání dítěte.

Pokud má dítě potřebu PO evidentně vyšší než 1. stupně, posílá MŠ dítě do ŠPZ ihned a to pouze prostřednictvím zákonného zástupce. Pokud by zákonný zástupce nerespektoval toto doporučení škola má za povinnost informovat orgán sociálně-právní ochrany dětí.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Postup v případě podpůrných opatření 2. – 5. stupně:

Ředitelka určí pracovníka, který bude odpovídat za spolupráci s poradenským zařízením. Pro účely poskytování poradenské pomoci škole zajistí škola předání PLPP, podle kterého se dítě doposud vzdělávalo, spolupracující poradně. Neposkytuje-li zákonný zástupce dítěte součinnost směřující k přiznání podpůrných opatření, jež jsou v nejlepším zájmu dítěte, postupuje škola a školské poradenské zařízení dle § 10 odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí.

V návaznosti na vyjádření školského poradenského zařízení a rodičů dítěte zpracováváme IVP dítěte na základě doporučení ze školského poradenského zařízení, a to neprodleně bez zbytečného odkladu, nejpozději však do jednoho měsíce od udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte.

Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu MŠ Mánesova 3880 a je součástí dokumentace dítěte ve školní matrice. Individuální vzdělávací plán obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje dítěte a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání dítěte. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb dítěte. Individuální vzdělávací plán dále obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování

speciálních vzdělávacích potřeb dítěte. Škola nejméně jednou ročně vyhodnocuje ve spolupráci se ŠPZ naplňování individuálního vzdělávacího plánu.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Ve vzdělávání dětí mladší tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji uplatňujeme individuální nebo skupinovou formu činnosti. Důraz je kladen na volnou hru. V plné míře akceptujeme vývojová specifika (individualizace a diferenciaci). Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let vycházíme z jednoduchých principů:

- jednoduchost
- časová nenáročnost
- známé prostředí a nejbližší okolí
- smysluplnost a podnětnost
- dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let maximálně využíváme metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii:

- situační učení
- spontánní sociální učení (nápodoba)
- prožitkové učení
- učení hrou a činnostmi

6 Vzdělávací obsah

6.1 Principy a metody vzdělávání

Individuální přístup – připravovaný program je tvořen podle potřeb, možností a schopností dětí. Vychází z pedagogického hodnocení každého dítěte a skupiny dětí ve třídě, akceptuje osobnostní specifika a podmínky jednotlivých tříd a reaguje na různé možnosti a příležitosti, které se v průběhu roku objevují. Děti jsou hodnoceny z hlediska individuálního rozvoje, nejsou vzájemně porovnávány. Ve třídách převažuje pozitivní hodnocení, úspěchy dětí jsou oceňovány, je využívána vnitřní motivace dítěte a přirozená touha a potřeba získávat nové poznatky a zkušenosti. Učitelky připravují a nabízejí v dětem takové aktivity, aby každé dítě mohlo projevit a využít svoje individuální přednosti a zájmy.

Komplexní rozvoj dítěte – cílem pedagogických činností je získávání základů klíčových kompetencí, důležitých pro budoucí život dětí. Vzdělávací obsah je uspořádán do čtyř tematických bloků (4 roční období), které akceptují filozofii a vize mateřské školy. Učitelka umožňuje dětem v řízených, i spontánních aktivitách získávat žádoucí znalosti, dovednosti a zkušenosti přirozeným způsobem a samostatně, podporuje jejich zvědavost, individualitu a socializaci, vhodnou cestou formuje jejich hodnoty a postoje.

Přiměřenost a názornost - tematické bloky respektují specifika předškolního věku: navazují na sebe, vztahují se k oblastem dětem blízkým, nové informace jsou předávány zejména formou příkladu, názorné ukázky a vlastní praktické činnosti. Děti tak docházejí k poznatkům přirozeným způsobem, vytvářejí si mezi informacemi žádoucí vazby, vlastní struktury poznatků a učí se získané informace aplikovat do praktického života.

Optimistický pedagogický styl našeho vzdělávání je založen na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte. Při práci s dítětem prosazujeme integrovaný přístup ke vzdělávání (každému dítěti by se mělo dostávat tolik péče, kolik individuálně potřebuje a která mu vyhovuje). Zařazovány jsou aktivity spontánní i řízené, které jsou provázané, pedagogem motivované, probíhající zpravidla ve skupinkách, či individuálně. Snažíme se, aby poměr spontánních a řízených aktivit byl vyvážený. Preferujeme, aby se učební aktivity a získávání nových vědomostí a dovedností uskutečňovalo na základě učení nápodobou a praktických zkušeností a aby veškeré aktivity probíhaly především formou dětské hry, která poskytuje dítěti bezprostřední uspokojování, radost, napětí, přináší pocit svobody. Dále v procesu vzdělávání uplatňujeme didakticky zacílenou činnost, která je učitelkami přímo či nepřímo motivována, s dítětem naplňuje konkrétní cíle formou záměrného a spontánního učení.

V klasických třídách klademe velký důraz na celkovou samostatnost dětí, schopnost vyjádřit svůj názor, umět požádat o pomoc, případně pomoci druhému, nebát se odmítnout nežádoucí projevy

chování druhých, poradit si v běžných denních situacích a umět se rozhodnout. Učitelka hledá optimální pedagogické cesty ke každému dítěti, snaží se najít a vyzdvihnout jeho silné stránky a posílit či rozvinout slabší stránky. Třídy jsou homogenní. Nejmladší děti, přicházející do mateřské školy, začínají zpravidla ve třídě s věkovým složením 3-4 roky. Je zde věnován dostatek času na adaptaci dětí, v úzké spolupráci s rodiči dětí a zcela v souladu s individuálními potřebami dítěte. Děti si pomalu a postupně zvykají na pobyt v mateřské škole, na každodenní činnosti, od prvopočátku jsou vedeny k samostatnosti v sebeobsluze, hygieně, stolování. Učí se komunikovat s ostatními dětmi, s učitelkou, spolupracovat, hrát si ve skupinách. Společně si vytváří jednoduchá třídní pravidla a rituály, která se pozvolna učí respektovat. Děti jsou vedeny ke vzájemné ohleduplnosti, toleranci, učí se pomáhat si navzájem. V logopedické třídě je program doplněn o aktivity pro rozvoj řečových schopností dětí a kompenzaci a nápravu řečových vad. Ve vyšší míře je zařazována individuální práce s dítětem (logopedická cvičení) a činnosti z oblasti hudební, jazykové a pohybové.

Třída s prvky Montessori je heterogenní. Děti jsou přijímány do této třídy ve věku od tří let, po celou dobu docházky do mateřské školy zůstávají v jedné třídě se stejnými třídními učitelkami.

Specifika práce ve třídě s prvky Montessori:

Koncentrace pozornosti dítěte – styl práce vede k navození vnitřního klidu a soustředění, a tím k předcházení stresovým situacím.

Elipsa – cvičení na elipse rozvíjí koncentraci pozornosti, rovnováhu, podporuje aktivitu obou mozkových hemisfér.

Názornost – děti pracují se speciálními Montessori pomůckami, usměrňujícími pozornost dítěte na jednu konkrétní vlastnost, kterou dítě v daný okamžik poznává a zkoumá. Ostatní materiál a pomůcky jsou předměty denní potřeby, skutečné a reálné.

Tempo práce – dítě postupuje svým vlastním tempem, k činnostem se může vracet a opakovat je dle vlastní potřeby.

Metoda pedagogické práce - individuální i skupinová práce vychází ze znalosti potřeb dětí, z odpovídající přípravy prostředí a ze svobodné volby činnosti.

Pravidla ve třídě – děti ve třídě se řídí pevnými pravidly, která vyplývají ze systému Montessori, přispívají k účinnosti vzdělávacího systému a umožňují svobodnou volbu, učí děti zodpovědnosti a minimalizují potřebu výchovných zásahů ze strany učitelky.

Informace - dítě není zahlcováno informacemi, učitelka ve směru k dítěti uvažuje jednoduše a srozumitelně.

Role učitelky – učitelka je většinou pro dítě partnerem a průvodcem na jeho cestě za poznáním. Je aktivní a pomáhá, když dítě činnost hledá, ale již nezasahuje, když dítě činnost našlo a pracuje.

6.2 Třídní vzdělávací program

Zpracovávají učitelky v dané třídě a vychází přitom ze Školního vzdělávacího programu. Je plánován s ohledem na věkové složení jednotlivých tříd a k jejich individuálním potřebám. Obsahuje konkrétní vzdělávací nabídku jednotlivých integračních bloků, dílčí vzdělávací cíle, konkretizované očekávané výstupy a předpokládané dosažitelné klíčové kompetence.

6.3 Uspořádání témat ŠVP

Od podzimu do léta hledej okna do světa“ . Je to komplexní celek, který je rozpracován do čtyř integrovaných bloků, jejichž zaměření vychází z přirozených potřeb dítěte a ze skutečností dítěti a jeho životu blízkých. Časový harmonogram integrovaných bloků vyplývá z ročních období, lidových tradic a plánovaných akcí a událostí v MŠ a ve městě Kroměříž. Bloky jsou různě rozsáhlé, svým obsahem vzájemně navazují, doplňují se a prohlubují.

1.Podzimní okno

2.Zimní okno

3.Jarní okno

4.Letní okno

6.4 Integrované bloky

6.4.1 Podzimní okno

Název integrovaného bloku	Podzimní okno
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<ul style="list-style-type: none"> Záměrem tohoto bloku je vzájemné poznávání, hledání pravidel společného soužití, poznávání nových lidí, kamarádů, vznik pocitu jistoty a bezpečí v novém prostředí bez rodičů. Vnímání přírodních zákonitostí kolem nás v plynutém toku času. Děti získávají znalosti o změnách v přírodě, o způsobu a zpracování plodin, o přípravě rostlin a živočichů před zimním obdobím, podílejí se na péči o životní prostředí a o přírodu v nejbližším okolí. Poznávají přírodu nejen jako zdroj přírodních krás, ale také možnosti jejího hospodářského využití - zdroje výživy pro člověka i živočichy. Zároveň se seznamují se zdravým životním stylem a se zdravými potravinami.
Obsahové, časové a organizační vymezení integrovaného bloku (specifické informace o integrovaném bloku důležité pro jeho realizaci)	<ul style="list-style-type: none"> Možná podtémata: Přišel jsem mezi vás. Já, my a naše školka. Co si oblékáme a obouváme. Bezpečně ve školce i mimo ni. Košík plný ovoce. Zeleninové lečo. Podzimní hry s přírodou. Zvířátka na poli a v lese. Kam se schoval ježek. Na svatého Martina, kouřívá se z komína. Zlatý lístek z javora. Z pohádky do pohádky. Časové období: Září-listopad
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije; klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládloučí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům; odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájemřeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a

Název integrovaného bloku	Podzimní okno
	<p>pomocí dospělých chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit nebo jí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu</p> <p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci <p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy a podobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
<p>Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vzdělávací cíle:- uvědomění si vlastního těla- rozvoj a užívání všech smyslů- získání relativní citové samostatnosti- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)- rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému- rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztah k němu- osvojení si poznatků a dovedností při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky- rozvoj interaktivních komunikativních dovedností verbálních i neverbálních- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, kultivace představitelství- rozvoj schopnosti sebeovládání- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit- seznamování se světem lidí,

Název integrovaného bloku	Podzimní okno
	kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu- posilování prosociálního chování k ostatním lidem (v rodině, v dětské herní skupině)- rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet) přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané- vytváření elementárního povědomí a širším přírodním prostředím a jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Podzimní okno	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem	-přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů	zdravotně zaměřené činnosti - dechová, relaxační, uvolňovací cvičení
vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu		
ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem	-doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)	pohybové hry se zpěvem,říkadla s pohybem
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními	-upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje- tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím-zvládat	manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem

Podzimní okno	vzdělávání	
nástroji apod.)	výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou)	
zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)	-pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)-samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek-postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky	každodenní provádění úkonů osobní hygieny, stolování a sebeobsluhy
mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých	-znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek	situace přispívající k osvojování návyků zdravého životního stylu
mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se	-uvědomovat si, co je nebezpečné	činnosti a situace přispívající k osvojování pojmů a poznatků o možném nebezpečí

Podzimní okno	vzdělávání	
obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)		
správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči	-mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí-používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky	estetické a tvůrčí aktivity - slovesné výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další
porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)	-sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat	poslech čtených či vyprávěných pohádek sledování dětských divadelních představení
naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)	-zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu-zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho	přednes, recitace, dramatizace, zpěvartikulační, řečové, sluchové a rytmické hry
poznat některá písmena a číslice, popř. slova	-rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou	smyslové a grafomotorické hry

Podzimní okno	vzdělávání	
	(např. zná některé číslice, písmena, dopravní značky)- napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.)- napodobit některá písmena, číslice	
utvořit jednoduchý rým	-poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu	rytmizace, doplňování do rýmů, rýmování
chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase	-rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat-rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů-orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed-orientovat se v prostoru podle slovních pokynů	manipulace s konkrétními předměty, pracovní listy, využití IT techniky využití pomůcek a didaktických her (roční období)
chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer,	-rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v	manipulace s konkrétními předměty, pracovní listy, využití IT techniky využití pomůcek a didaktických her (roční období)

Podzimní okno	vzdělávání	
jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase	týdnu)-rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky	
řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápad“	-soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení	poznávací činnosti a situace přispívající k osvojování pojmů a poznatků o okolním dění, poslech čtených či vyprávěných pohádek navození a řešení "problémové situace", jak se zachováš, co uděláš?
vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení	a - pamatovat si postup řešení (např. postup jednoduché stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě	
záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost	- Pexeso)-zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání Panáka), krátký rytmický celeknásledně ho reprodukovat), nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint)	
odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory	-přijímat pobyt v mateřské škole popř. i na ozdravně	hra na posílení přirozených poznávacích citů př. Seznamovaná, Kdo je tento kamarád zavedení služeb na drobné práce ve třídě příběhy s dětským hrdinou

Podzimní okno	vzdělávání	
	rekreačním pobytu jako běžnou součástí života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)	(Adámek, Martínek apod.)oblíbená hračka z domova
uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)	-umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)-snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor-reagovat přiměřeně dané situaci (odmítnat agresí, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)-odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné-plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč)	rámcí prevence rizikových jevů využít některé z povídek z publikace „Děti pomáhají“ od MarieAdamovské („Alkohol a drogy“, „ Jedy pro tělo“, „Cigareta škodí“,Šikanovaný)apod.
uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je		
vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.		
dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla	-dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti-chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat	účast dětí na spoluvytváření pravidel soužití v mateřské škole
přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat	-chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se,	společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměřeníkooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkáchspolečná setkávání, povídání, sdílení a

Podzimní okno	vzdělávání	
<p>dětská přátelství</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>spolupracovat s ostatními</p>	<p>vyjednávat-vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat-všímat si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)</p>	<p>aktivní naslouchání druhému</p>
<p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážít si jejich práce a úsilí</p>	<p>-umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci,</p>	<p>běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování</p>
<p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p>	<p>-pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)</p>	<p>setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě</p>
<p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p>	<p>-zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby</p>	<p>spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě</p>
<p>porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p> <p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p>	<p>-porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)</p>	<p>-porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí</p>
<p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí</p>	<p>-orientovat se ve školním</p>	<p>aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v MŠ i v obci (vycházky do</p>

Podzimní okno	vzdělávání	vzdělávání
i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)	prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště)	ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)	-znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí	poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)	-všímat si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.	smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti	-uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je	vytvoření třídních pravidel za účasti dětí
uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit	-obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení	cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)

Podzimní okno	vzdělávání	
konflikt dohodou		
vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)	-být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu	příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání

6.4.2 Zimní okno

Název integrovaného bloku	Zimní okno
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<ul style="list-style-type: none"> Záměrem tohoto bloku je poznávat období v době adventu, tradic spojené s Mikulášem, pěstování a upevňování vzájemných rodinných vztahů, úcty ke stáří a životu. Seznamovat děti s průvodními jevy a charakteristickými přípravami na nadcházející vánoční období, které jsou typické pro oblast Kroměříže a Hané. Rozvíjet v dětech zájem o zvyky a tradice spojené s tímto obdobím. Mít povědomí o tradici Tří králů i masopustu. Vzbuzovat v dětech zájem o zimní období ve všech souvislostech - příroda, počasí, zvířata, ptáci, roční období, zimní sporty. Učit děti uvědomovat si svoje tělo, pečovat o své zdraví a předcházet úrazům. Seznamovat se s řemesly a povoláními.
Obsahové, časové a organizační vymezení integrovaného bloku (specifické informace o integrovaném bloku důležité pro jeho realizaci)	<ul style="list-style-type: none"> Možná podtémata: Když Mikuláš naděluje. Než se rozsvítí stromeček. Vánoční čas. My Tři králové jdeme k vám. Putování se zimou. Padá, snížek, padá. Čím budu – každý něco dělá. Zima v lese. Z pohádky do pohádky. Co se děje u krmítka. Masopustní rej. Zimní dovádění a sportování. Chráníme si své zdraví. Časové období: Prosinec-půlka března
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům odhaduje

Název integrovaného bloku	Zimní okno
	<p data-bbox="882 240 1742 272">své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých</p> <p data-bbox="784 284 1173 316">kompetence k řešení problémů:</p> <ul data-bbox="835 325 2056 603" style="list-style-type: none"> • problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích přenesne si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit <p data-bbox="784 619 1128 651">komunikativní kompetence:</p> <ul data-bbox="835 660 2002 831" style="list-style-type: none"> • běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím dovede využít v informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) <p data-bbox="784 847 1205 879">sociální a personální kompetence:</p> <ul data-bbox="835 888 2047 1059" style="list-style-type: none"> • spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem <p data-bbox="784 1075 1211 1107">činnostní a občanské kompetence:</p> <ul data-bbox="835 1117 2040 1287" style="list-style-type: none"> • chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	<ul data-bbox="835 1303 2002 1369" style="list-style-type: none"> • Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládání

Název integrovaného bloku	Zimní okno
	<p>pohybového aparátu- rozvoj komunikativních dovedností /verbálních a neverbálních/ a kultivovaného projevu- vyjádření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)- rozvoj společenského a estetického vkusu-vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, lidmi, společností- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)- rozvoj kooperativních dovedností- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)- rozvoj schopnosti aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí, zvládat jeho změny- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p>

Zimní okno	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	-pohybovat se bezpečně ve skupině dětí-pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v	lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)

Zimní okno	vzdělávání	
	písku)	
zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)	-běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze- vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu- otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace	pohybové hry a činnosti
zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami	-pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)- zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)	manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem	-pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek)-mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách	činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
sledovat a vyprávět příběh, pohádku	-spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií-vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně,	poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhůvyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo

Zimní okno	vzdělávání	
	v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu	
poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma	-poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)-rozkládat slova na slabiky	artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
poznat napsané své jméno	-poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (např. použít nějaký symbol)	grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno	-znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitele, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)-mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci	komentování zážitků a aktivit, pojmenování podle obrázků

Zimní okno	vzdělávání	
	a jevy ve svém okolí	
vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)	-dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené)-dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)	společné diskuse, rozhovory
naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit	-zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu	hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným	-jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí-vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo	řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant

Zimní okno	vzdělávání	
<p>prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p>	<p>jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je</p> <p>-přirozeně projevovat radost z poznatého a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)-umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.)-přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)</p>	<p>cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)</p>
<p>rozhodovat o svých činnostech</p>	<p>-snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor-umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit-rozhodovat sám o sobě (o svém chování)</p>	<p>činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních činností nejružnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení</p>

Zimní okno	vzdělávání	
zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)	-umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd	estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení	-odložit splnění osobních přání na pozdější dobu- přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit- přijímat pokyny	příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.	-bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)-důvěřovat vlastním schopnostem-cítit sounáležitost s ostatními	aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho	-navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem)-spolupracovat s dospělým-respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)-obracet se na dospělého o pomoc, radu	běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělýmčinnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)

Zimní okno	vzdělávání	
	atd.-rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání	
adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody	-být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu	aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školyrůznorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat	-orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování	hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair	-dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti-chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat	spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve tříděaktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých	-zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými	aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní

Zimní okno	vzdělávání	
výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)	výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)	aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte	-mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice	přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)	-zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)	praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování
chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat	-orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků-orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne)	konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)hra a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině

Zimní okno	vzdělávání	
více, stejně, méně, první, poslední apod.)		
vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení	-poznat některé hudební znaky-zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout-vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí	činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů-práce s interaktivní tabulí

6.4.3 Jarní okno

Název integrovaného bloku	Jarní okno
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<ul style="list-style-type: none"> Záměrem tohoto bloku je, aby děti získávaly povědomí o charakteristických znacích jara, učily se vnímat změny v krajině a prožívat radost z probouzející se přírody. Učily se o přírodu starat, pochopily koloběh vody, získávaly nové poznatky ze světa zvířat a rostlin., ochraňovaly přírodu. Měly kladný vztah ke knihám a seznámily se s tradicemi naší kultury a osvojily si elementární poznatky o lidových velikonočních zvycích. Seznámily se s prevencí úrazů, rizikových jevů, se záchrannými systémy. Poznávaly strukturu rodiny, vztahy mezi jednotlivými členy, význam domova.Využití tohoto období k rozšíření spolupráce mezi mateřskou školou a základní školou a mateřskou školou a rodinou při přípravě dětí na zápis do 1. třídy.
Obsahové, časové a organizační vymezení integrovaného bloku (specifické informace o integrovaném bloku důležité pro jeho realizaci)	<ul style="list-style-type: none"> Možná podtémata:Voláme sluníčko: Haló! Velikonoce jsou svátky jara. Chráníme svoje zdraví a bezpečí. Přiletěli čápi. Pohádky kolem nás. Kniha a já. Hospodářská zvířata a jejich mláďata. Ochrana naší planety. Brzy budu školákem. Čarodějnice. Já a moje rodina. Maminka je moje sluníčko. Beruška a její kamarádi.Časové období:od půlky března - do půlky května
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v

Název integrovaného bloku	Jarní okno
	<p>prostředí, ve kterém žijeklade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo</p> <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivostpři řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacíchchápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnitnebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu <p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách,samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog <p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostemchápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledkymá smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhýchzajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
<p>Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vzdělávací cíle: -osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.)-

Název integrovaného bloku	Jarní okno
	<p>osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, dramatické, pohybové)- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení- rozvoj kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně a prosociálně- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí k ochraně dítěte před jehonebezpečnými vlivy- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti- rozvoj řečových schopností, jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních výslovností (vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření, vytváření)- základy pro práci s informacemi- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu)</p>

Jarní okno	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
zachovávat správné držení těla	-postavit se zpřímá a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly-být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě	lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní	-udržovat pořádek, zvládat	jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny,

Jarní okno	vzdělávání	
úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)	jednoduché úklidové práce	stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon	-projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích-nechat se získat pro záměrné učení-odlišit hru od systematické povinnosti	činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)prohlížení a „čtení“ knížek,činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci	-rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení)-pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektřina, zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd.)-rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou	činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)

Jarní okno	vzdělávání	
	(např. zná některé číslice, písmena, dopravní značky)	
popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)	-rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší – menší, nejmenší – největší, dlouhý-krátký, vysoký - nízký, stejný)-rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší, nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký)-porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídít předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztřídit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti)	konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech	-sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech-správně reagovat na světelné a akustické signály-rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus	smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti,hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků,
chápat slovní vtíp a humor	-chápat jednoduché hádanky a vtípy	poslech humorných čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů, tematické hádanky, enigmatické hádanky
domluvit se slovy i gesty, improvizovat	-dorozumět se verbálně i	hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest

Jarní okno	vzdělávání	
	<p>nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)-vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii</p>	
<p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p>	<p>-posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně)- chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček)</p>	<p>činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci</p>
<p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p>	<p>-vyjadřovat fantazijní představy ,dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy, např. stavby z kostek-dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu)-vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky)- navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby</p>	<p>hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity), řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant</p>

Jarní okno	vzdělávání	
	...)-využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí,experimentovat s výtvarně netradičními materiály	
zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)	-chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňovat vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.), řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky	záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí,konkrétní operace (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno	-mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí	činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem	-projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)-reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresi, přijímat vzor	cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

Jarní okno	vzdělávání	
	společenského chování, umět se podřídit)	
ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování	-přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese-přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek	dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním	-umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.)objevovat význam ilustrací, soch, obrazů	estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
zorganizovat hru	-snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor-umět kooperovat, dohodnout se s ostatními-přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč)-nebát se požádat o pomoc, radu	činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšnéčinnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
chovat se obezřetně při setkání s neznámými	-nepříjemný kontakt a	aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství,

Jarní okno	vzdělávání	
<p>děti, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p>	<p>komunikaci dokázat odmítnout-uvědomit si vztahy mezi lidmi(kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)</p>	<p>přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy</p>
<p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p>	<p>-všímat si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)-chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené</p>	<p>činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)</p>
<p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p>	<p>-navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství-projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí-umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci,</p>	<p>běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování</p>
<p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s</p>	<p>-vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností</p>	<p>přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)</p>

Jarní okno	vzdělávání	
jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)		
utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)	-rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy	poslech pohádek, příběhů, veršů, bajek, sledování dramatizací, divadelních scének
mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí	-znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí-uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu	smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi	-chápat základní pravidla chování pro chodce	hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně	-být citlivý k přírodě	pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií

6.4.4 Letní okno

Název integrovaného bloku	Letní okno
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<ul style="list-style-type: none"> Záměrem tohoto bloku je získávání a rozšiřování poznatků nejen o místě bydliště, o blízkém okolí, o České republice, ale i o vzdálenějších místech na zemi, o světadílech, o různých etnikách a životních stylech, o planetě Zemi, o vesmíru. Získávání poznatků o možnosti cestování různými dopravními prostředky. Poznávání života zvířat současných i již dávno vyhynulých.
Obsahové, časové a organizační vymezení integrovaného bloku (specifické informace o integrovaném bloku důležité pro jeho realizaci)	<ul style="list-style-type: none"> Možná podtémata: Místo, kde bydlím, kde se dobře cítím. Jedeme na výlet do ZOO. Planeta Země. U moře a u rybníka. Na mravenčí pasece. Na prázdniny autem, vlakem, letadlem. Ahoj, školko a kamarádi! Časové období: půlka května - červen
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělých; přesouvá si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit <p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Název integrovaného bloku	Letní okno
	<p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit je; uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky; dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat; dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky; odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	<ul style="list-style-type: none"> • Vzdělávací oblasti:- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, dramatické, pohybové)- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)- vytváření základů pro práci s informacemi- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci- rozvoj kooperativních dovedností- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností- vytvoření si základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi a společností, planetou Zemí- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních- mít povědomí o mezilidských morálních hodnotách- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách- poznávání jiných kultur

Letní okno	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka

Letní okno	vzdělávání	
koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	-házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí-užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla)	lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)	-rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin)-rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost	smyslové hry
sledovat očima zleva doprava	-sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů	hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)	-znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit-vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce	jednoduché texty v cizím jazyce
vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách	-předat vzkaz	komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat	-dodržovat pravidla konverzace a společenského	společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace

Letní okno	vzdělávání	
	<p>kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené)</p>	
<p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p>	<p>-verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle)-přicházet s vlastními nápady, slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl</p>	<p>motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty</p>
<p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)</p>	<p>-zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)-rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus-rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá),</p>	<p>smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod</p>

Letní okno	vzdělávání	
	barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky-vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova-sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech	
postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí	-dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost-udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech-uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím	činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
prožívat radost ze zvládnutého a poznaného	-projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení, zkoušet, experimentovat-nechat se získat pro záměrné učení	činnosti přiměřené sílám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšnéčinnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky	-samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý)-odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné-plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce	činnosti nejrozličnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení

Letní okno	vzdělávání	
	dosáhnout a proč)-hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem-přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostatcích, být schopné se z něho poučit	
uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí	-odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)	vyprávění zážitků ze svého okolí, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného-výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené	-chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené-obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého,	kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách-společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému-aktivity podporující sbližování dětí
uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je	dohodnout se na kompromisním řešení-spoluvytvářet prostředí pohody-respektovat rozdílné schopnosti	
uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež,	-reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor,	různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích

Letní okno	vzdělávání	
nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)	projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)	
začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti		
uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)	-rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy- pojmenovat povahové vlastnosti	aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)	-všimnout si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)- v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění	aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé	-vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy	aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku s druhými dětmi a mravní hodnoty, na nichž je založena naše společnost
porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí,	-zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém	přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje,

Letní okno	vzdělávání	
<p>pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p>	<p>okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování-vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat-ctít oslavy narozenin, svátků, slavností</p>	<p>rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)</p>
<p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p>	<p>-mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů - přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.)-uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný</p>	<p>práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií kognitivní činnosti (kladění otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)</p>
<p>všímat si změn a dění v nejbližším okolí</p>	<p>-mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav</p>	<p>sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé</p>
<p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických</p>	<p>-mít poznatky o své zemi, (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta,</p>	<p>využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice</p>

Letní okno	vzdělávání	
zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte	hlavní město, významné svátky a události)	

6.5 Dílčí projekty a programy

Minimální preventivní program s účinností od 1.6.2017

Charakteristika školy:

Adresa školy	MŠ Kroměříž, Mánesova 3880, příspěvková organizace
Právní forma	právní osoba
IČO:	70995567
Název zřizovatele	Město Kroměříž
Adresa zřizovatele	MÚ Kroměříž, Velké nám.115/1
Přehled hlavní činnosti školy (podle zřizovací listiny)	předškolní vzdělávání
Školní vzdělávací program	„Od podzimu do léta hledej okna do světa“
Počty tříd	8
Počty žáků	202
Další údaje	

Charakteristika programu

Minimální preventivní program je určen pro děti, jejich rodiče, pedagogické i nepedagogické pracovníky školy. Podporuje zdravý životní styl, obsahuje formy a metody práce, které přispívají k harmonickému rozvoji dítěte a dohromady vytvářejí podnětné prostředí pro dítě. Byl vytvořený z důvodu

prevence předcházení sociálně-patologických jevů, které se objevují mezi dětmi a mládeží a jsou to zejména: alkoholismus, kouření, násilí a šikana, vandalismus a jiné formy násilného chování, záškoláctví, rasismus, xenofobie, intolerance, antisemitismus, týrání, zanedbávání, syndrom CAN (syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte), virtuální drogy (počítače, televize, internet), prostituce, komerční sexuální zneužívání dětí, ohrožení mravnosti a ohrožování mravní výchovy mládeže, užívání návykových látek (drogové závislosti), patologické hráčství (gambling a netolismus), divácké násilí, sekty a sociálně patologická náboženská hnutí, poruchy příjmu potravy (bulimie, anorexie).

Možné metody práce s dětmi v jednotlivých oblastech:

Oblast biologická-dodržovat hygienické návyky, chránit děti před negativními vlivy, navazovat na oblast č.3

Oblast sexuální-využívání encyklopedií, rozhovory

Oblast zdravého životního stylu- pravidelné TV aktivity v oblasti stravování podporování zařazování zdraví prospěšných potravin do jídelníčku,

podpora zdravého sebevědomí

Oblast rodinná-výchova v mš by měla být v souladu s výchovou v rodině,postavení dítěte v rodině

Oblast společenská-posilovat u dítěte schopnost vyrovnat se se zklamáním a odmítnutím, informovat vhodnou formou o negativním působení škodlivých látek, využívat školní i mimoškolní aktivity

Pedagogové si sami určí na základě specifik jednotlivých tříd, jakým způsobem budou prolínat činnosti do svých TVP.

Cíle Minimálního preventivního programu

1) Dlouhodobé cíle:

-dítě odpovědné za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku

- dítě s posílenou duševní odolností vůči stresu, negativním zážitkům a vlivům
- dítě schopné dělat samostatná (a pokud možno správná) rozhodnutí při vědomí všech alternativ
- dítě s přiměřenými sociálně psychologickými dovednostmi
- dítě s vyhraněným negativním vztahem k návykovým látkám

2) Střednědobé cíle:

- dítě podílející se na tvorbě prostředí a životních podmínek
- dítě aktivně přijímající zdravý životní styl (životospráva, sportovní a kulturní aktivity)
- dítě otevřené a pozitivně nastavené k sociálním vztahům
- dítě schopné řešit, případně schopné nalézt pomoc pro řešení problémů
- vyváženost řízené a spontánní aktivity tak, aby byl dostatečný prostor k individuálním činnostem

3) Krátkodobé cíle:

- pravidelné setkávání pedagogů za účelem včasného monitoringu rizikových jevů ve třídě
- vzdělávání učitelů v oblasti prevence
- seznámení zákonných zástupců s MPP a zásadami efektivní primární prevence, umožnění spolupráce při inovaci ŠVP, osvětová činnost v oblasti zdravého životního stylu za účasti odborníků

Organizace:

1. Ředitelka školy:

- zpracuje minimální program prevence sociálně-patologických jevů
- informuje pedagogy o zásadách efektivní primární prevence
- zodpovídá za realizaci MPP v rámci celé MŠ
- zpracovává aktuální problémy výskytu rizikové chování do Školního řádu
- spolupracuje s odborníky v případě potřeby (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně-pedagogické centrum, dětský lékař, psycholog, sexuolog, sociální odbor, kurátoři, policie ČR)
- koordinuje další vzdělávání pedagogů v oblasti prevence sociálně patologických jevů
- spolupracuje se zastupitelstvem obce při realizaci některých projektů

2. Pedagogičtí pracovníci:

- podílí se na realizaci programu prevence sociálně patologických jevů v mateřské škole
  - a zařazují do svých TVP činnosti na potlačení nežádoucích jevů
- včasné diagnostikují sociálně-patologické jevy u dětí

- vytvářejí ve třídách příjemnou atmosféru, kde se děti cítí bezpečně a pohodově
- spolupracují se zákonnými zástupci
- spolupracují s ředitelkou při výskytu nežádoucích projevů chování
- v rámci DVPP se účastní školení týkající se prevence sociálně-patologických jevů
- pro potřeby odborníků vypracovávají zprávy o dětech

Oblasti spolupráce:

1. Spolupráce mezi školou a rodinou

- seznámení s preventivní strategií školy (MPP)
- seznámení se zásadami efektivní primární prevence:
- akce organizované mateřskou školou, určené pro rodiče s dětmi
- přednášková činnost

2. Spolupráce mezi MŠ a městem

- návštěva dětí na MÚ v Kroměříži

3. Spolupráce mezi MŠ a ZŠ a ZUŠ

- vzájemná setkání dětí v MŠ i v ZŠ

- společná organizace akcí pro děti z MŠ a dětí z prvního stupně ZŠ

- účast dětí na akcích pořádaných ZUŠ

4. Spolupráce mezi MŠ a Domovem seniorů „U Moravy“ a „Nemocnicí milosrdných sester sv. Vincence de Paul“

- vystoupení dětí v době adventu a ke Dni matek, návštěva senierek v MŠ (čtení pohádek)

5. Spolupráce mezi MŠ a knihovnou

- pravidelně 2x ročně (advent, jaro) návštěva knihovny

6. Spolupráce mezi MŠ a Pedagogicko-psychologickou poradnou

- poradenství a první pomoc při řešení rizikového chování a jednání dětí

Evaluace Minimálního preventivního programu

1. Evaluace plánování

Hodnotíme:

- jaký problém se řeší, jaká je jeho struktura

- proč je nutná prevence

- komu má prevence pomoci

- jaké jsou cíle

- jak je realizovaná

- jaké jsou zdroje

2. Evaluace průběhu a výsledků

Hodnotíme:

- postoj k prevenci

- zda bylo dosaženo vytýčených cílů (zejména krátkodobých a střednědobých)

- efektivitu MPP, zdokumentovaná efektivita, klima školy, posun k postojům, projevy dětí ve vztahu k výskytu sociálně patologických jevů a nežádoucích projevů chování

Hodnotí:

1. Ředitelka v rámci celé mateřské školy:

- hospitační a kontrolní činnost (průběžně)

- na pedagogické radě (1x ročně)

2. Pedagogičtí pracovníci na úrovni tříd:

- průběžně (zápisy v třídních knihách)

- v rámci hodnocení na konci školního roku (1x ročně)

3. Zákonní zástupci dítěte:

-dotazník (1xročně)

Zpracovala ředitelka školy : Bc.Martina Luběnová

7 Systém evaluace

7.1 Oblasti autoevaluace

Oblasti autoevaluace :

obsah a průběh vzdělávání - mimovýukové aktivity (ankety pro rodiče),
obsah a průběh vzdělávání - plánování výuky,
obsah a průběh vzdělávání - podpůrné výukové materiály,
obsah a průběh vzdělávání - realizace výuky (interakce učitele a žáků/děti, strategie učení cizímu jazyku, rozvoj kompetencí k učení),
obsah a průběh vzdělávání - školní vzdělávací program,
podmínky ke vzdělávání bezpečnostní a hygienické,
podmínky ke vzdělávání ekonomické,
podmínky ke vzdělávání materiální,
podmínky ke vzdělávání personální,
podpora školy žákům, spolupráce s rodiči apod. - klima školy (interakce učitele a žáků klima učitel. sboru),
podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s odbornými institucemi a zřizovatelem,
podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s rodiči (ankety pro rodiče),
podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - systém podpory žákům/dětem,
podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - zohlednění individuálních potřeb žáků/děti,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - organizační řízení školy,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - partnerství školy a externí vztahy,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - pedagogické řízení školy,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - profesionalita a rozvoj lidských zdrojů,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - strategické řízení,
výsledky vzdělávání žáků/děti - hodnocení výuky (interakce učitele a žáků/děti),
výsledky vzdělávání žáků/děti - klíčové kompetence,
výsledky vzdělávání žáků/děti - motivace (motivace žáků),
výsledky vzdělávání žáků/děti - postoje (postoje žáků ke škole),
výsledky vzdělávání žáků/děti - znalosti a dovednosti

7.2 Prostředky autoevaluace

Škola používá následující prostředky autoevaluace :

analýza školní dokumentace,

anketa pro rodiče,

anketa pro učitele,

hospitace vedením (ředitel, zástupce ředitele, zástupce předmětové komise apod.),

vzájemné hospitace pedagogů,

zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků/děti,

zpětná vazba absolventů,

zpětná vazba externích subjektů

7.3 Časový plán

Dle plánu evaluace, který je přílohou ŠVP.

7.4 Odpovědnosti a pravidla

Odpovědnost učitelů:

Dle plánu evaluace, který je přílohou ŠVP.